

FİİLİMSİLER (EYLEMSİLER)

KONU BAŞLIKLARI

❖ FİİLİMSİLER (Eylemsiler)

- ✓ Fiillerden türemiş olmakla birlikte bir fiil gibi çekimlenemeyen olumlu, olumsuz şekilleri yapılabilen ve cümlede isim, sıfat, zarf gibi görevlerde kullanılan sözcüklerdir.

✓ Fiilimsiler üç grupta incelenir.

- İsim Fiiller
- Sıfat Fiiller
- Zarf Fiiller

- ❖ İsim Fiiller
- ❖ Sıfat Fiiller
- ❖ Zarf Fiiller

FİİLİMSİLER (EYLEMSİLER)

KONU BAŞLIKLARI

❖ İsim Fiiller

❖ Sıfat Fiiller

❖ Zarf Fiiller

- ❖ **a. İsim - fiil :** Fiillere "-mak, -mek" , "-ma, -me", "-ış, -iş, -uş, -üş" eklerinin getirilmesiyle yapılır.
 - "Kitap okumayı severim."
 - "Soru çözmek zevkli bir uğraş."
 - "Onun şiir okuyuşunu görmeliydiniz." cümlelerindeki altı çizili sözcükler isim - fiildir.
 - Bazı sözcükler aslında isim-fiil ekleriyle türediği hâlde, zamanla isimleşmiş, yani fiilimsi özelliğini kaybetmiş olabilir.
 - "Biraz daha yemek alabilir miyim?"
 - "Bu kazmayı içeri götür."
 - "Derste yağış türlerini inceledik." cümlelerinde altı çizili sözcükler isim-fiil değildir. Artık bir kalıcı isim oluşturmuştur.

FİİLİMSİLER (EYLEMSİLER)

KONU BAŞLIKLARI

❖ İsim Fiiller

❖ Sıfat Fiiller

❖ Zarf Fiiller

❖ **b. Sıfat - fiil** : Fiillere "-an, -ası, -mez, -ar, -dik, -ecek, -miş" eklerinin getirilmesiyle yapılır.

✓ Sıfat fiiller çoğunlukla sıfat görevinde kullanılır.

• "Görünen köy kılavuz istemez."

• "Öpülesi elleri vardı analarımızın."

• "Bu şehirde anlaşılmaz olaylar oluyor."

• "Görür gözüm görmez oldu."

• "Size biraz bilinmedik fıkralar anlatayım."

• "Çözülecek soruları da yanında getir."

• "Kızarmış ekmekler ne güzel kokuyor."cümlelerinde altı çizili sözcükler sıfat-fiildir.

FİİLİMSİLER (EYLEMSİLER)

KONU BAŞLIKLARI

❖ İsim Fiiller

❖ Sıfat Fiiller

❖ Zarf Fiiller

- ✓ Kimi zaman sıfat-fiiller çekimli fiillerle karışabilir.
- "Gideceğim bu şehirden artık."
- "Gideceğim herkes tarafından biliniyor." cümlelerinde altı çizili sözcüklerin yazılışları aynıdır. Ancak birincisinde,
- "Ben gideceğim" ifadesi olduğundan çekimli fiildir. İkincisi ise
- "Benim gideceğim" anlamında olduğundan, yani fiilin sonunda iyelik eki kullanıldığından fiil, sıfat-fiildir.

FİİLİMSİLER (EYLEMSİLER)

KONU BAŞLIKLARI

- ❖ İsim Fiiller
- ❖ Sıfat Fiiller
- ❖ Zarf Fiiller

- ❖ **c. Bağ - Fiil (zarf - fiil) :** Fiillere, bağ-fiil eki dediğimiz eklerin getirilmesiyle yapılır. Bağ - fiiller cümlede genellikle zarf olarak kullanılır.
 - "Çalışınca elbette başarılı olursun."
 - "Gittikçe artıyor yalnızlığımız."
 - "Okumadan nasıl karar verebilirim?"
 - "Eve gidip gelecekti."
 - "Kitap okurken sanki kendinden geçerdi."
 - "İçeri girer girmez konuşmaya başladı."
 - "Gözlerimin içine bakarak konuşuyordu."
 - "Bu şehre geleli tam altı yıl olmuştu."
 - "Kardeşim yanıma koşa koşa gelmişti." cümlelerinde altı çizili sözcükler bağ - fiildir. Görüldüğü gibi yüklem durumunu ya da zamanını bildirerek onun zarfı olmuşlardır.

FİİLİMSİLER (EYLEMSİLER)

KONU BAŞLIKLARI

ÖRNEK SORULAR:

"Okumaya, düşünmeye başladığımız zaman anladık ki, biz büyük bir coğrafyanın çocuklarıyız." cümlesindeki altı çizili fiilimsilerin çeşitleri aşağıdakilerin hangisinde sırayla verilmiştir?

- A) İsim-fiil, isim-fiil, sıfat-fiil
- B) Sıfat-fiil, sıfat-fiil, zarf-fiil
- C) Zarf-fiil, zarf-fiil, sıfat-fiil
- D) isim-fiil, sıfat-fiil, zarf-fiil

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde isim-fiil kullanılmıştır?

- A) En çok hüznle oturup kalktık.
- B) Gençliğimizin şiirini yazmalıydık.
- C) Zaman nasıl da hızlı geçiyor!
- D) Buraya gelmem rastlantı değil.

- ❖ İsim Fiiller
- ❖ Sıfat Fiiller
- ❖ Zarf Fiiller

FİİLİMSİLER (EYLEMSİLER)

KONU BAŞLIKLARI

- ❖ İsim Fiiller
- ❖ Sıfat Fiiller
- ❖ Zarf Fiiller

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, sıfat-fiil (ortaç), ad tamlamasında tamlayan olarak görev almıştır?

- A) Sevenin kıymetini bilmiyorlar.
- B) Gençlerin istekleri bitmek bilmiyor.
- C) Sevdiğiniz insanları üzmezin.
- D) Gülü seven, dikenine katlanır.

Aşağıdaki atasözlerinden hangisinde sıfat-fiil ötekilerden farklı bir görevde kullanılmıştır?

- A) Yaş kesen baş keser.
- B) Yuvarlanan taş yosun tutmaz.
- C) Aç kalanı babası görmemiş.
- D) Çok gezen çok bilir.

FİİLİMSİLER (EYLEMSİLER)

KONU BAŞLIKLARI

- ❖ İsim Fiiller
- ❖ Sıfat Fiiller
- ❖ Zarf Fiiller

"Önüme çıkacak bir kamyonu binmekten başka çıkar yol kalmamıştı." cümlesinde, altı çizili sözcük için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Gelecek zaman ekiyle çekimlenmiş fiil olduğu
- B) Sıfat-fiil (ortaç) olduğu
- C) Zarf-fiil (ulaç) olduğu
- D) isim-fiil olduğu

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birden fazla eylemsi (fiilimsi) kullanılmıştır?

- A) Gelecek yıl görüşmek üzere ayrıldık.
- B) Yolda yanına birini alabileceğini düşündü.
- C) Başını öne eğerek, sustu.
- D) Adamın karşımda utanmasını istemiyordum.